

Izhaja:

10., 20. in 30. dan vsakega meseca; ako je ta dan nedelja ali praznik, dan poprej.

Dopisi naj se izvolijo frankovati.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inserate se plačuje po 10 kr. od garmond-vrste za vsakokrat.



MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:

za celo leto s prilogo »Domači Prijatelj« 2 goldinarja. — Priloga izhaja 10. in 30. dan v mesecu.

Denar naj se pošilja pod napisom:

Upravništvu „Mira“ v Celovcu,

Vetrinjsko obmestje št. 26.



Leto XVI.

V Celovcu, 20. julija 1897.

Štev. 20.

Nemškonacionalni „volkstag“ v Celovcu dné 11. jul. 1897. l.

Zopet so „tagovali“ naši Nemci v Celovcu. To ni nič novega. Že prej so večkrat sklicali svoje „parteitage“, na katerih so govorili in sklepali zoper nas; ostali smo zato precej hladni, ko so se dné 11. t. m. vnovič zbirali, ker vedeli smo, da bodo le ponavljali staro komedijo. Nismo se motili. Kar se je slišalo že neštivilnokrat, vse tiste čenče in laži, ktere tolikokrat pogrevajo nemški listi, so se slišale tudi v nedeljo zopet. Zbrali so se na onem shodu tisti ljudje, ki so v državnem zboru delali grdo obstrukcijo, s katero so zabranili vsako koristno delovanje in ki zdaj po shodih hujskajo ljudstvo zoper vlado in zoper jezikovne naredbe.

Zborovali so pri zaprtih durih. Tisti, ki se drugače toliko ponašajo, so se tu lepo poskrili in zaprli. Koliko se jih je zbralo, ni gotovo znano. Nacionálni listi pišejo, da nad 1000, uradna „Celovčanka“ jih je štela 650, bržkone pa jih je bilo precej — manj. Pozdravil je došle zborovalce, ki so prišli iz Koroške, pa tudi iz drugih dežel, drž. posl. Dobernik. Vezal je znane otrobi, napovedal boj vladi in rekel, da trobojnica (frankfurtarica), ki je bila tisti dan razobešana na novem trgu, kaže pravo (nemško) mišljenje Celovčanov. Srečen, kdor to verjame! Mi samo vémo, da se je ravno oni dan čulo okrog „lindverna“ na novem trgu, kjer je plapolala „frankfurtarica“, največ slovenskega govorjenja. Tam so se namreč, kakor vsako nedeljo poleti, zbirale slovenske ženjice in govorile prav po — slovensko. In tako je tisto hvalisano „mišljenje“ Celovčanov. Kjer le morejo, se poslužujejo slovenskega dela in denarja, in ko so na stroške največ Slovencev obogateli, pa delajo velikonemško izdajalsko politiko.

Za predsednika shodu je bil odbran celovski podžupan dr. Metnie, ki je povsod zraven, kjer se po nemštvu kadi in dela zoper Slovence. On je v svojem govoru potegnil za znani zvonec o „koroškem miru“. Ne, gospod dohtar, s tem pa se nikakor niste postavili v dobro luč. Ta zvonec je že tako star, obrabljen, celó razbit, da res ne kaže več, ž njim pozvanjati! Tedaj bili naj bi vsaj malo bolj — izvirni!

Kot govorniki so po vrsti nastopili poslanci Hohenburger, Sylvester, Richter, Böheim, Tschernigg, Pessler, dr. Steinwender, Heeger, A. Lemiš, Thurner in Derschatta. S posameznimi govori se ne bodemo pečali. Govorniki so povedali tako malo novega, ponavljali le to, kar se je že neštivilnokrat v zadnjem času govorilo v državnem zboru in na nemških shodih, da bi bilo škoda papirja, ki bi ga porabili. Tudi ni treba. Vse kar so razni govorniki bolj prikrito in z mnogimi praznimi besedami razpravljali v dolgih govorih, to je kratko pa jasno povedal dr. Steinwender s sledečim stavkom: „Wir Deutsche können zwar dem Staate dienen, aber wir werden in keinem Staate der Welt die Dienerrolle spielen; denn wir Deutsche sind ein Herrenvolk und zur Herrschaft müssen wir kommen“. To je: „Nemci moremo (!) sicer državi služiti, ali v nobeni državi svetá (!) ne bodemo opravljali posla služabnikov; zakaj mi Nemci smo gosposko ljudstvo (aha!) in gospodstvo moramo doseči“.

Ta izjava voditelja nemško-nacionalne stranke je vsaj prostodušna in pové nam vse. Drugi govorniki bi bili lahko ohranili svoje govore za se. Kar je povedal mogočni Otto, je povsem zadostovalo. Vladati hočejo, tlačiti druge národe. To je cilj in konec vse nemškonacionalne politike, saj so „Herrenvolk“.

Tako so mislili tudi nemški „raubritter“-ji srednjega veka, ki so ropali in požigali, kakor se jim je poljubilo, ki se niso zmenili za nobeno pravico, saj je bilo tudi njih prepričanje, da so „Herrenvolk“, vsi drugi pa rojeni le za to, da jim tlačanijo.

Vladati hočejo! Ne godi se jim nobena krivica, zlasti po jezikovnih naredbah ne; Nemeč najde pravico v svojem jeziku prav v zadnjem kotu Avstrije. Ali ker ne morejo neomejeno vladati, vsepovsodi imeti prvo mesto in besedo, zato delajo v državni zbornici obstrukcijo in hujskajo zunaj nje ljudstvo do upora, zato zabranijo vsako koristno delo, sejejo prepir in razpor. Besede Steinwenderjeve in celi celovski „volkstag“ je nov dokaz, da nacionalec, našim nasprotnikom sploh, prav nič ni za blagor delavskih stanov, zlasti kmetskega stanú. Gospodarski napredek, korist kmeta itd., to so prazne fraze in lepe besede, ktere pred volitvami nastavlja volilec. Ko so izvoljeni, se na kmeta, delavca in rokodelca prav nič ne spomnijo več,

ker se milijonarjem in dohtarjem, ki imajo v oni stranki prvo besedo, bolj poljubi delati obstrukcijo, nego sklepati koristne postave.

Nauk, ktereга morete, slovenski volilci in kmetje, povzeti iz celovskega „volkstaga“, je zopet ta, da nemškonacionalna stranka prijateljica ljudstva ni in ne bo! Torej proč ž njo! — an.

Napravimo vseslovenski shod!

Na prvem mestu poročamo o nemško-nacionalnem „volkstagu“, na katerem so stari naši nasprotniki z vso brezobzirnostjo govorili in kričali zoper nas. Na celi črti se nam je napovedal boj in naša dolžnost je sedaj, da se odločno branimo, ter se v skupno obrambo tesno združimo! Za obrambo se je treba pripraviti, in kakor se nasprotniki zbirajo na svojih shodih, da tuhtajo o naklepih zoper nas, tako moramo mi sedaj vse storiti da se skupno dogovorimo o načrtih za nadaljno naše delovanje in postopanje. Odgovoriti jim moramo z vseslovenskim shodom, o katerem naj se zjedinijo ter ga naj skličejo naši deželni in državni poslanci na kako primerno mesto, ktero spoznajo v ta namen kot najsposobnejše. Tam naj nam osobito gg. državni poslanci pojasnijo politični položaj, ki za nas nikakor ni tako ugoden, kakor bi morda kdo mogel soditi po kriku nasprotnih obstrukcionistov. Ozrimo se le samo na Primorsko in Goriško. Kakor se tam postopa z našimi brati, presega že vse meje dopustnosti. Železno srce bi moral imeti tisti, kdor bi se ne zganil nad takim početjem. In kaj porekó sedaj slovenski Štajerci, ko se jim je pokopala gimnazija v Celji?

Na onih, kterim je národ pri volitvah skazal zaupanje, je sedaj, da nastopijo in nas skličejo na prepotrebno skupno posvetovanje. Takšen vseslovenski shod, združen s hrvatskimi rodoljubi iz Istre, ki naj se vrši na podlagi programa slovenske krščanske národne zveze v državnem zboru, nas mora združiti k skupnemu odločnemu delu in naporu za naše pravice in koristi. Skrajni čas je, da ne gledamo več mirno pogubonosno postopanje naših nasprotnikov, marveč da se i mi ganemo in potrebno ukrenemo za obstanek naš na naši lastni slovenski zemlji.

Nemški listi sicer že zgodaj hujskajo zoper tak shod in Schönerejev list „Ostdeutsche Rund-

Podlistek.

Ciril-Methodova slavnost „Národne šole“ v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Iz Velikovca, dné 12. jul.

Napovedana slavnost povodom godú sv. Cirila in Metoda in blagoslovljenja nove šolske zastave se je v naši „Národni šoli“ dné 11. t. m. ob ogromni udeležbi sijajno vršila. Ljudstva se je v tako obilnem številu zbralo, da je bila slavnostna soba do zadnjega kotička natlačena; celó pri oknih so poslušali vrtno klopi nastavili in skozi okna sledili slavnosti. Velikováška okolica je bila častno zastopana; iz Vovber, Št. Petra, Št. Štefana, Šmartina, Št. Jurija, Šmarjete in Tinj, dá celo iz oddaljenih Trpec tik nemške meje blizu Mostiča smo videli vrle kmete, pa tudi od onkraj Drave iz Globasnice, iz Prevalj in Doberle vesi prišli so rodoljubni gosti, med njimi mil. g. prošt Marinič in več duhovnih in posvetnih gospodov. Cerkvene slavnosti se je udeležil tudi nj. eksceleca g. baron Pino.

Ob dveh popoldne so prišli otroci „Národne šole“ pod vodstvom č. šolskih sester v predmestno cerkev sv. Ruperta. Nosile so krasno zastavo tri belo oblečene in z dragocenimi trakovi v cesarskih, slovenskih in koroških barvah okinčane šolarice. Izpred oltarja je imel preč. g. dekan J. Wieser ginljiv nagovor. Omenil je, da nobena fara na Koroškem v zadnjih dveh letih ni se toliko imenovala, kakor ravno Št. Rupertska, ki ima srečo, v

svoji sredi imeti prelepo národno šolo in uživljati njene dobróte. Po še le dvamesečnem obstanku se je o Božiču že napravila šolska slavnost, pri kateri smo se do dobrega prepričali o lepem napredu, ki se je z otroci v tako kratkem času dosegel. Danes imamo pa že drugo slavnost; blagoslovili bomo namreč novo prekrasno zastavo, ktero so rodoljubni dobrotniki podarili naši šoli. Nova zastava nosi zgoraj sv. križ, znamenje naše sv. vere, v živ opomin, da mora sv. vera biti naša voditeljica v življenji. Na zastavi vidimo na eni strani prelepo podobo Matere Božje z Jezuščekom v naročji. Poglejte, ljubi otroci, djal je č. g. dekan, kako mali Jezušček razteguje svoji ročici po vas, kakor bi hotel reči: „O pridite k meni vsi, ki ste čistega srca“. Spolnite tedaj vselej ta opomin ljubega Jezuščka in bodite vedno lepega in sramožljivega obnašanja. Bodite pa tudi pridni in ubogljivi v šoli in doma, s tem bote ljubemu Jezuščku največ veselja napravili. Na oni strani vidimo podobo slovanskih apostolov sv. Cirila in Metoda, patronov naše šolske družbe, ki je nam to prelepo šolo napravila. G. dekan potem kratko popiše življenje sv. Cirila in Metoda in povdarja posebno, da sta sveta brata vsled tega toliko vsepa med Slovenci imela, ker sta na podlagi materinega jezika sv. vero oznanjevala. H koncu opominja še navzoče stariše, naj se tudi nadalje trdno držijo naše vzorno urejene šole, ki je res verska in národna. Ko je č. g. dekan blagoslovil potem zastavo, zapele so cerkvene pevke pod vodstvom č. sestre Cirile pesem „Lepa Marija“ s samospesvom tako lepo, da je vse navzoče ganilo.

Po končanih litanijah drvelo je vse v „Národno šolo“, kjer se je vršil drugi del slavnosti. Slavnostna

soba je bila okinčana s sv. razpelom, s podobami sv. Očeta, presvitlega cesarja in sv. Cirila in Metoda. Ko je g. župnik Fr. Treiber vse navzoče presrečno pozdravil, stopijo na oder trije otroci: učenec Janez Kurat in belo oblečeni učenci Ana Riepl s šolsko zastavo in Ana Cikulnik. Učenec J. Kurat govori potem brezustrašno nastopni govor:

Velečastita gospóda!

V drugič smo se danes zbrali učenci „Národne šole“ v lepem svojem domu, da Vam, častiti rodoljubi in dobrotniki, pokažemo svoj napredek, Vas vsaj za kratek čas razveselimo s tem, kar smo se naučili.

In s posebnim veseljem smo hiteli danes učenci in učenke semkaj, željno smo pričakovali današnjega dné. In zakaj bi se ne veselili? Saj se je danes pred nami razvila in slovesno blagoslovila nova šolska zastava, ktero ste nam naklonili Vi, blagi dobrotniki. Mnogim prejšnim darom dodali ste še ta dragoceni dar, v naše veliko veselje!

Nova šolska zastava bode nas združevala k lepi edivosti, nas vodila in navduševala, da pridno hodimo po poti, ktera se nam kaže v naši šoli.

Na zastavi se nam sveti nasproti podoba preblazene Device Marije. Ona, mogočna kraljica nebes, naj kaže pot tudi nam. In kakor je ona, Mati Božja, ljubila in častila svojega nebeškega Sina, na ktereга nas opominja križ na zastavi, ga hočemo ljubiti tudi mi, ter zvesto izpolnovati njegove zapovedi!

Zastava nosi tudi podobo slovanskih blagovestnikov sv. Cirila in Metoda, nebeskih varuhov naše šole in družbe, ki jo je nam postavila! Posnemati hočemo tudi izgled teh dveh svetnikov, iskreno ljubiti svoj rod in jezik slovenski, marljivo učiti se v njem.

Veselo plapola pred nami zastava! Iskrena hvala vsem, ki so jo nam naklonili. Bodi jim mili Bog bogati plačnik za vse dobróte in tudi za le-ta novi dar! Mi pa hočemo zastavo vedno skrbno varovati, gledati, da je bode vsikdar vredni! Torej:

Naprej zastava naša!

Naj grom razsaja, strela vdarja,
Za vero vse, za „dom, cesarja!

Naročajte in razširjajte „Mir“!

schau“ nam že žuga kar naravnost s koli, če ga napravimo, a to nas ne sme strašiti. Ravno to nam mora biti najboljša priporočila in dokaz, kako potreben nam je v sedanjem kritičnem položaju vseslovenski shod.

Resen in za nas odločen je sedanji čas. Torej na delo, in ne udajmo se!

Dopisi prijateljev.

Kronski darovi za velikovško šolo. V korist velikovške slovenske šole so darovali: Janez Drašler v Celovcu 40 beličev; Jakob Hedenik-Dravec na Zihpoljah 1 krono; Hudelist Andrej, tesarski delavec v Špitalu na Dravi, 1 krono; c. in kr. polkovni zdravnik dr. Treiber na Dunaju 2 kroni; Pliberški Juri, ker je vole prodal, pošilja „trinkgelta“ za velikovško šolo 10 kron; Tevž pa jih ni prodal, vendar pa tudi 10 kron pošilja; ta tretji, ki sploh volov nima, samo 4 krone; ta četrti nima volov ne denarja, pa si vendar še 1 krono izposodi in jo zraven prilži. Dne 22. jun. pri dekanjski konferenci v Grabštanji zbrani gg. duhovniki: dekan Bizer 6 kron, prošt Serajnik, prošt Trobež, župniki Pogačnik, Bedenek, Greiner, Vidovic, Bayer, kaplan Serajnik po 2 kroni; župnik Lubej in prov. Brabeneč po 1 krono. Duhovniki velikovške dekanije dne 8. t. m. pri pastoralni konferenci v Velikovcu zbrani 21 kron; župnik Janez Ogris v Kapli na Dravi mesto kresa, ki se radi vetra ni mogel zažgati, 4 krone; dva vzorna slovenska dijaka iz Celovca povodom obiskanja „Narodne šole“ v Velikovcu 2 kroni. Dalje so darovali č. g. duhovni doberleveske dekanije dne 12. t. m. pri pastoralni konferenci v Doberlivesi zbrani 31 kron. — Skupaj 111 kron 40 beličev. — Prisrčna hvala. — Živel nasledniki.

Iz Dolinčic pri Rožku. (Političen shod,) kterega je priredilo naše „katol.-polit. in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem“ dne 27. jun. v Dolinčicah, obnesel se je prav dobro. Raz Rutarjeve hiše in raz največjih dreves prijaznih Dolinčic plapolale so cesarske, slovenske in koroške zastave ter pozdravljale prav prisrčno vse došlece. Prostorno plesišče g. Rutarja bilo je napolnjeno ljudstva, tako da so pozneje došli zborovalci iz Št. Jakoba še komaj prostora dobili. Društveni pooblaščenec pozdravil je v mičnih besedah vse Slovence in Slovenke, zlasti gg. govornike in častito duhovščino. Prvi je govoril gosp. Rozman iz Celovca, nam pojasnil tisto „ropotanje“ nemško-liberalnih in nacijskih poslancev v državnem zboru, ki so z njim to dosegli, da se ni moglo nič skleniti, kar je slovanska večina državnega zbora hotela, da bi se kmetu in obrtniku bolje godilo. Naš nevstrašeni poslanec g. Grafenauer je zopet pokazal, da je popolnoma več narodno-gospodarskemu vprašanju, kajti mirno in prepričevalno je govoril, da mu je moral vsak, če je tudi bil drugega mišljenja, pritrditi. Marsikteri je izrazil željo, da takih poslancev, ki v kmečki suknji k nam hodijo, nam razkrivajo naše rane in tudi povejo recept, po katerem bi se zacelile, nam je treba, in ne takih, o katerih se le toliko vé, da v deželnem zboru molčijo in se dajo k večjemu v Beljaku med gospodi v kavarni videti. Ko sta že oba gg. govornika govorila o verski in narodni šoli, o bodoči deželni zavarovalnici, o hipotekarni banki itd., se je oglasil znani rodoljub iz Gozdanj, gosp. Vošpernik, ter predlagal naslednji dve resoluciji:

I. Na javnem shodu katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem dne 27. junija v Dolinčicah pri Rožku zbrani volilci-kmetje najodločneje obojamo obstrukcije, nedostojno in surovo ropotanje nemško-nacijskih in liberalnih poslancev v državnem zboru, v katerem so zabranili vsako koristno in zlasti za napredek in blagor kmetkega stanja prepotrebno delovanje.

II. Ob enem z največjim veseljem pozdravljamo, da se

je osnovala „slovanska krščansko-narodna zveza“, popolnoma soglašamo z njenim programom ter jo prosimo, da se za nas poteguje v narodnem in gospodarskem, kakor tudi v verskem oziru.

Ko je predsednik zaključil zborovanje s krepkimi „živio“-klici presvitlemu cesarju, začela se je prav živahna, vesela domača zabava. Kratkočasili so nas zopet vrli slovenski slavčeki iz Blač, Štebnja in Malošč in sijajno pokazali, koliko so že od zadnjega nastopa napredovali. Vršila se je napitnica za napitnico. Omenjen naj bo še govor, kterega je končno govoril g. pevovodja iz Štebnja, rekši, da se imajo peveci veliko vojskovati, ali pa, da ostanejo zvesti le mili slovenski pesmi in ostanejo istega duha tudi v svojih srcih, kakoršen je izražen v naših milih in tožnih slovenskih pesmih. Lep shod je bil. Zato hvala gg. govornikom, pevcem in še posebej g. Rutarju in njegovi gospej za njun trud in točno ter dobro postrežbo. —on.

Iz Podravelj. (Slovenska posojilnica v Klečah.) Dasiravno ima naša posojilnica mnogo sovražnikov, obrekovalcev in svojo nemško-liberalno posestrino v Vernbergu, vendar moremo zabeležiti za l. 1896. lep napredek. Udi, čisti dobiček in rezervni zaklad se množijo. Prometa je bilo 83.696 gld. 58 kr. Hranilnih vlog se je vložilo 30.348 gld., vzdignilo 18.793 gld., ostalo 51.676 gld. Posojil se je dalo 21.027 gld., povnilo 6998 gld., ostalo 53.715 gld. Upravnih stroškov je bilo 172 gld. Od čistega dobička v znesku 204 gld. 19 kr. dovolil je občni zbor 15 gld. družbi sv. Cirila in Metoda, 30 gld. pevskemu društvu „Lipa“ in 10 gld. lipški cerkvi za napravo orgelj. Ostali znesek pripisal se je k rezervnemu zakladu. Poleg starega odbora sta se na novo volila župan v Logavesi g. J. Černic in T. Weiss, gostilničar v Gozdanjah. Delajmo zanaprej zlasti, ker imamo že spet novo nemško nasprotnico v Vrbi, s tem večjo požrtvovalnostjo in mejsebojnim zaupanjem za našo predobro in prepošteno reč.

Iz Lipe nad Vrbo. (Ciril-Methodova slavnost.) Dan 5. julija je sicer že obče slovensk praznik, ali delavnik je letos in ljudje imajo letos mnogo dela. Nič ne bo, sramota bo za nas in na cedilu bomo ostali, mi je malo pred naznanjenim zborovanjem pravil neki rodoljub. Ali tolažil sem ga, ter mu rekel, da naj ne obupa, saj morajo naši zavedni okoličani vendar še malo iskre narodnega duha in narodne probujenosti imeti in ti nas ne bodo pustili samih. Res je! Naša slavnost se je obnesla izvrstno. Naša lepa vas oblekla se je v lepo praznično obleko. Cerkev bila je od znotraj okusno okinčana, raz stolpa vihrala je slovenska trobojnica. Ob 9. uri so imeli naš prečastiti g. dekan Fran Schaubach ob azistenci dveh gg. župnikov slovesno sv. mašo, pri kateri so peli vrli Gozdanjski pevci in pevke pod vodstvom g. Brnota prav lepo slovensko sv. mašo. Po cerkvenem opravilu podali so se vsi med gromovitim pokom topov na vrt gosp. Rajnerja, kjer je načelnik podružnice sv. Cirila in Metoda za Rožak in okolico g. Josip Paul pozdravil vse ude, zlasti č. g. A. Koblarja, zastopnika in blagajnika glavne družbe v Ljubljani. Ta gospod nam je v lepem in razumljivem govoru opisal življenje naših slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda in vzbujal ljudstvo k delavnosti, vstrajnosti in ljubezni do materne jezika. Kakor

temu, tako je tudi drugemu govoru tega gospoda o verski in narodni šoli burno pritrjevalo zbrano ljudstvo. Zastopnikom pri glavni letošnji skupščini izbrana sta bila gg. Josip Paul in Val. Falle-Hribnik. Ko se je še izvolil nov, oziroma potrdil star odbor, in se pobrala udnina, zaključil je g. predsednik slavnostno zborovanje ter nazdravil presvitlemu cesarju. Posebno veselje nas je navdajalo, ko smo videli, da je naše novo društvo „Lipa“ prvokrat nastopilo in zapelo marsiktero lepo pesem iz Mohorjeve pesmarice prav pravilno. Naj bode ta prvi nastop „Lipi“ v ponos in vspodbujajo, da v prihodnje še z večjo požrtvovalnostjo in večjim navdušenjem vežba našo slovensko mladino v premilem slovenskem petji. Hvala in slava zastopniku glavne družbe č. g. Ant. Koblarju. Hvala še končno č. g. dekanu Franu Schaubachu, ki so na naše povabilo in iz ljubezni do prepotrebne družbe hoteli priti in prevzeti sv. peto mašo, in č. g. župniku Virniku za njegov trud in požrtvovalnost!

Iz Gozdanj. (Sijajen političen shod.) „Zmagali smo“, glasilo se je po našem shodu med našimi rodoljubi. „Kaj, zmagali ste?“, utegne vprašati gospod urednik; „saj ni bilo pri vas sedaj nobenih volitev“. Volitev sicer nismo imeli, ali dan 11. julija t. l. bil je za nas imenitne važnosti, dà, dan zmage. Kar in kakor so naši kulturo-nosci nameravali, ponesrečilo se je popolnoma; opekli so se in pogoreli do tal. — Političen shod pri nas imeti, ne gre tako lahko, kakor bi si kdo mislil, ker so nam naši kulturo-nosci toliko sovražni. To se je tudi letos pokazalo. Že precej časa prej se je govorilo, kako bodo te „taborite“ in te „črne“ vse razkadili ter jim pokazali pot v njih nižave; saj je že marsikteri naših vernih Slovencev dejal, da, če bo tako šlo, kakor so iztuhtali naši generali, bo škodljivo za našo stvar, in skoraj bi bilo bolje, da bi shoda ne bilo. Ali pravična je stvar, in Bog je ž njo, in kjer narod nastopi tako samozavestno in se jih zbere več, nego 300 vrlih mož in Slovenk, tam ni strahu za nas. Strah more biti le pri kakih šestih nasprotnikih in še štirikrat toliko najetih pomagačih. — Zanimivo je pa vendar, kako se je vse vršilo. Zbrali so se pri sosednem gostilničarju „Wirtu“ naši nasprotniki in tu obhajali isti dan „občni zbor“ svojega pred kakim letom novo ustanovljenega „feitelvereina“, kteremu načelnik je naš g. podučitelj Šistl. Imeli so vse, kakor mi. Zastave so vihrale in topov grom se je razlegal kakor pri nas. Vse je tekmovalo z nami. Ovenčan je visel velik — pravijo skoraj en črevelj dolg — binžek (feitl) v „dvorani“, kjer so „zborovali“. Okoli tega znamenja se je zbralo kakih 30 možiceljnov. Mi smo se pa zbrali v lepo okinčanem vrtu narodnega gostilničarja gosp. Neuwirta, okoli nad odrom viseče in z rožami in zelenjem okinčane velike podobe presvitlega cesarja. G. župnik Gabron je pozdravil vse došle zborovalce in gg. govornike in opominjal zborovalce, naj bodo z ozirom na vpijočo in razgrajajočo množico, zbrano v sosedni gostilni, previdni. Besedo ima prvi g. deželni poslanec Grafenauer. V eno uro trajajočem govoru razkladal je o ranah, prizadetih kmečkemu stanu, kterih je slednji sam kriv in govoril tudi o zdravilih, s kterimi bi se dale zaceliti. Vrli mož je govoril lepo in gladko. Videlo se je, da je cela stvar dobro premišljena

Potem je deklamovala Ana Riepl zelo navdušeno pesem „Naša zastava“, ktero je zložil naš vrli pesnik Bogdan nalašč za našo slavnost. *) Z ravno tako navdušenostjo je deklamovala učenka Ana Cikulnik pesem „Sv. Ciril in Metoda“. Ko je potem cerkveni zbor odpel pesem v čast sv. Cirila in Metoda, pričele so se deklamacije. Najprej so nastopili na odru štirje najmanjši dečki, ki so zaporedoma deklamovali, in sicer Jože Strnad pesem „Diči, diči, diča“, Tomaž Gros pesem „V šoli“ iz Mohorjeve knjige „Pod lipo“, Janez Künstl pesem „Mladi dedek“ in Boštaj Cikulnik pesem „Vrli Slovenec“. Vsi deklamovalci so primeroma, kakor se more od takih majhnih otrok pričakovati, svojo nalogo prav dobro rešili, sosebno dečka Gros in Künstl. Slednji je, da bi še bolj dokazal, da je res staremu dedku podoben, nosil naočnike in podolgasto dedkovo kapo s čopičem.

Ko so dečki odstopili, zapoje pevke znano spodbudljivo pesem „Slovenec sem“. Na to nastopi šestero majhnih deklic: Julika Bruner in Micika Künstl, ki jako ljubko deklamujete dvogovorno pesem „Lepo nebo“, Rozika Zupanc deklamuje pesem „Tuta nina nana“, Ana Lipnik: „Naša mačica“, Micika Mesner: „Kokot naš“ in Ana Isak: „Slovenka“. Reči moram, da so deklice gledé srčnega nastopa in jasnega govorjenja še bolj rešili svojo nalogo kot dečki. Pesem „Domovina mili kraj“ sklence deklamacije in se prične predstava igre „Stari vojak in njegova rejenka“ v dveh dejanjih. Predstava je trajala blizu eno uro.

Vsebinska igra je v kratkem ta: Stari vojak

*) Objavili jo bomo v prihodnji številki „Domačega Prijatelja“.

Uredništvo.

Mohor se, ker ni dobil pokojnine, akoravno je v vojski eno oko zgubil, preživlje s pletenjem košar. Oče Mohor je ljubljenec vaških otrok, ki se radi okrog njega zbirajo, ter poslušajo mične njegove povestice in njegove šale. Sosebno se mu prikupi sirotica Tinica, ker je tako dobrasrčen otrok in mu tudi večkrat pri delu pomaga. Ko pride Mohorjev god, obesijo otroci ovenčano podobo sv. Mohorja na drevo, pod katerim pleče oče Mohor svoje košare. Oče Mohor je ginjen nad to vdanostjo otrok, naznani jim pa tudi, da je njegovo veselje na letošnji god, popolno, ker dobil je veselo naznanilo, da dobi zadostno pokojnino, da zdaj ne bo treba mu več s težkim delom si svoj kruh služiti. Izjavi pa tudi, da vzame sirotico Tinico za svojo hčer, ki naj bi mu stregla in enkrat molila za njega na njegovem grobu. Leta minejo, stari Mohor leži na smrtni postelji. V skrbi za bodočnost svoje rejenke Tinice piše v mesto nekemu generalu, kojemu je v vojski življenje rešil in pri tej priliki zgubil eno oko, in ga prosi, naj skaže svojo hvaležnost do njega s tem, da po njegovi smrti skrbi za njegovo rejenko Tinico. General je mož poštenjak, vzame po Mohorjevi smrti Tinico k sebi v mesto in jo skrbno izgoji. Tinica se tudi v teh dobrih razmerah ne prevzame in se rada spominja očeta Mohorja in dragih tovarišic v kmečki vasi. Nekega dne pride Tinica obiskat stari ljubljani kraj, in ko se spreoblečena prepriča, da so njene prejšnje tovarišice še vedno dobre in pridne, jih bogato obdari, vsi otroci gredo potem skupno na mirodvor molit k gomili očeta Mohorja in tam obnovijo svojo staro prijateljstvo.

Predstavljaljo so igro Anton Maher, Liza in

Karolina Kues, Uršula Cikulnik, Katarina Gradišnik in Ana Frank. Čuditi smo se morali, da so se otroci tako dolgo igro tako dobro naučili in priznati moramo, da so jo prav dobro igrali. — Sledila je potem lepa pesem „Mrak“, nato je učenec Tonček Cikulnik prav živo deklamoval „Zahvalo za šolsko zastavo“ in ko je nazadnje glasno zaklical navdušeni živio dobrotnikom, našel je njegov vsklik buren odmev pri poslušalcih. S cesarsko pesmijo, ktero je občinstvo stojé poslušalo, se je končala prelepa slavnost.

Deklamacije, igro in petje so poslušalci burno odobraval. Došel je sledeči brzozjavni pozdrav:

„Deca slovenska zastavo razvij! Ti si zastava nam jasnejših dnij! Slovenski bogostrovc v Celovcu.“

Z današnjo slavnostjo se je naša narodna šola še bolj prikupila kmetom; postala je ne samo izobražiteljica otrok, ampak tudi odrastlih. Glavna zasluga gré neumorno delujoči č. sestri učiteljici Cirili, ki ni samo z nepopisnim trudom pripravljala otroke na današnjo slavnost, ampak i dan za dnevom vodila pevske vaje. Naj bo jej ljubi Bog plačnik! Slava ji! Veliko spremembo je napravila narodna šola v javnem življenju: otroci se izgojujejo v prav verskem duhu, dobro napredujejo v šoli, ker se poučujejo na podlagi materinega jezika, in v vedno širše kroge prodira prepričanje, da je tako urejena šola edino prava šola za nas koroške Slovence. Naj tedaj blagi dobrotniki tudi nadalje ne pozabijo naše šolske družbe sv. Cirila in Metoda, da bo mogla ogromne stroške, ki jih je stavba naložila, poravnati in tudi našo „Narodno šolo“ nadalje vzdrževati!

in da vsaka beseda vleče in miče. Živel naš Grafenauer, živeli pa tudi njegovi volilci! Čast jim! Za njim nastopi pri nas na Koroškem že dobro poznati ljudski govornik g. Drag. Hribar iz Celja. Kakor pri drugih prilikah, tako je tudi tu govornik govoril od srca o zgodovini Slovencev, o krivicah, ki se godé koroškim Slovincem. Ko je v nemal ljudstvo za ljubezen do matere besede, kazoč, kako človek brez vere in ljubezni do matere besede zabrede na slaba pota, je izvabil marsikteremu poslušalcu in poslušalki solzo iz očij. Slava in hvala možu, vrlemu štajerskemu rodoljubu. O socialnem vprašanju in o socialnih demokratih je govoril č. g. Weiss iz Beljaka, ter žel obilo pohvale. — Bilo je ob 8. uri zvečer, vse je še stalo kakor nepremaknjeno na svojih mestih. Naj je tu omenjeno posebno velike udeležbe iz prijazne sosedne Dholice, kjer župnikuje vrli naš rodoljub č. g. Fran Katnik in iz župnije Dvorske, kjer po stari navadi naš nevstrašljivi župnik č. g. Jos. Fric stori svojo dolžnost. Omenjati je, da je vseh gg. duhovnov osem bilo na shodu, njim na čelu preč. g. dekan Fran Schaubach iz Domačal. — Niti govornikov niti ljudstva ni motilo grozno razgrajanje, vpitje in neznošno kričanje nasprotnikov pri sosednem gostilničarju. Prepoditi so nas hoteli, a se niso upali na dan. Le nekega siroteja, kteremu „gospod Šmuk“ pravijo, so poslali, da bi razgrajal, a ta se ni upal delj, ko do vrtnega plota. Dobro so jo pogodili spet naši generali. Lani so prišli k nam na shod razgrajati, letos so nam grozili od daleč, od sosedne gostilne. Verjamite mi, da, ko bo v tretje pri nas „tabor“, se bodo poskrili v mišje luknje, ali pa spokorili. Za slednje bi tudi bil že dolgo čas. Bog jih živi! — *ak.*

Iz Dholice. (Cerkvena slavnost.) Vsem dragim bralcem našega vrlega časopisa „Mira“ moram naznaniti, da smo imeli 4. nedeljo po binkoštih, dné 4. jul., prav vesel dan. Že dné 3. jul. so prišli proti večeru preč. g. dekan dr. Jožef Somer iz Celovca, ter so v nedeljo blagoslovili novo popravljeno oltar v domači cerkvi in novo pokopališče. Slavnost se je začela ob 8. Najprej se je blagoslovil oltar, potem so preč. g. dekan pridigali, in sledila je velika peta maša, pri kateri sta dva gg. duhovnika stregla. Po svetem opravilu smo šli v procesiji na novo pokopališče, da se je blagoslovilo. Vsem blagim dobrotnikom v domači župniji in zunaj se tem potom izreka najpristrénejša hvala, ker so s svojimi darovi pomagali, da se je cerkev tako olepšala. Presvitli cesar so nam v ta namen tudi 100 gld. poslali. Popravili smo tudi farovž in sicer prav lepo. Občini za to ni bilo treba kaj plačati, ker se je denar iz prodanega župniškega lesa za to porabil. — *k.*

Iz Slov. Plajberga. (Birna in misijon.) Prelepa sta meseca majnik in rožnik, ker se narava prikaže v vsi lepoti. Ali tako veselih pa jih pri nas še ne pomnimo, kakor smo jih imeli letos. Prejmi torej, dragi „Mir“, v svoje predale to dvojno slavnost v malo vrsticah površno opisano. Dnó 30. maja smo imeli srečo imeti v svoji sredi našega milostljivega vladiko, gosp. knezoškofa. Imeli so cerkveno vizitacijo v Brodih ter so tudi sv. birmo delili. Na potih že si videl, da so se vrli Brod-jani res veliko potrudili, da so prevzvišenega vladiko spodobno sprejeli. Popoldan so počastili tudi nas Plajberžane s svojim obiskom, ter so bili pri popoldanskej božji službi in so potem šli dalje na Zavrh. Ravno takrat smo izvedeli veselo novico, da dobimo sv. misijon. Kdor pozna naše razmere, mora spoznati, da je nam bil zelo potreben, ker se brezverni duh tudi v gorah čedalje bolj razširja. Obhajala sta ga misijonarja č. oo. Doljak in Vrhovec v obeh cerkvah, v našej in brojskej, od praznika sv. Rešnjega Telesa do kresa. Udeležba od domačih faranov je bila obilna. Misijonskih dobrot in sv. obhajila se je z malimi izjemami vse vdeležilo in se je jasno pokazalo, da je naše ljudstvo še verno, ali žalibog velikokrat zaslepljeno. Tudi moram omeniti, da nasprotniki ne porečejo, da na njih samo napako vidimo, da tudi gosp. rudarski ravnatelj ni stavil posebnih zaprek in da je na prošnjo gosp. duhovnov in rudarjev dva delavnika jim pustil se sv. misijona udeležiti, kar pohvalno omenjam. Dal Bog, da bi nebeško-mile in tako pretresljive resnice, ktere smo čuli pri sv. misijonu, našo tako razdvojeno faro zopet zjedini, da bi vsi zopet stopili pod zastavo Kristusovo. Pristréna hvala bodi tukaj izrečena čast. gosp. župniku za njih skrb in požrtvovalnost in čast. gosp. misijonarjem za njih trud. — *s.*

Iz Šmarjete v Rožu. (Podružničen shod. — Njegovi nasprotniki.) Podružnica sv. Cirila in Metoda za Apače in okolice je imela letos v Šmarjeti pri Kramarju svoj letni občni zbor, kterege se je udeležilo nad 200 poslušalcev. Kot govornik so nastopili najprej č. g. župnik Sebaher iz Apač, ki so nas s prepričevalnimi besedami opominjali na potrebe sedanjega časa, ki stojijo v dotiki z versko in národno šolo. Drugi

govornik gospod Kandut nas je krepko navduševal k delovanju in žrtvovanju za našo milo národno slovensko stvar. Opozarjal nas je, da nikakor ne zahtevamo čisto slovenskih šol, ampak naj se uči nemščina na podlagi materinega jezika; naj toraj zahtevamo take šole kakoršne nam po pravici greó in da naj ne mirujemo, dókler takih ne dobimo. Potem je sledila „prisega Rožana“, ktero je deklamoval prav razločno Miha Spöck, tajnik podružnice. Nató zaključí g. načelnik zborovanje s trikratnim „živio“-klicem svitlemu cesarju. Pri prosti zabavi smo se s šaljivimi govori in napitnicami živahno kratkočasili do pozne noči. Srčna hvala bodi izrečena vsem gg. govornikom, ki se niso vstrašili ne truda ne dolgega pota, posebno g. Kandutu za njegovo neutrujeno delovanje! Zahvaljujemo se tudi g. gostilničarju, ki nam je radovoljno prepustil svoje prostore za zborovanje. — Konečno moram omeniti tudi jezo naših zagriznenih nasprotnikov, ki so jo izlili v znani klepetulji „Bauernzeitung“. Poročevalec tam omenja, da govori o slabih sedanjih šolah niso bili resnični, češ, da se v sedanjih šolah venderle nauči toliko nemščine, da so mogli trije učenci iz Šmarjete z dobrim uspehom vsprejemno skušnjo za gimnazijo napraviti. Da se malo potolaži poročevalec, ga opozarjam, da je jeden teh učencev obiskoval mestno šolo v Celovcu (!) pri ostalih dveh pa se še učitelj posebno prizadeval, da so se naučili nekoliko več nemščine, a o posebno dobrih vspehih mi ni nič znano. Da se pa drugi učenci ne naučijo toliko nemščine, kakor se nadeja dotični poročevalec, dokazuje nam že to, da so tukaj učenci pozdravljali ljudi z besedami „Kuten Tok“, na vprašanje pa, kaj se to pravi, jednoglasno odgovorili: to je „dober večer“. Dalje zagrizenec omenja, da se je vdeležilo shoda največ žensk, in te iz radovednosti. Dà, iz radovednosti, a njih radovednost je obstala v tem, da se prepričajo o resnici in da spoznajo delovanje šole in naših nasprotnikov. Omeniti je treba še to: Naši posilni Nemci nas kličejo k miru, a zakaj o svojem krutem postopanju nič ne pišejo? Pa čeravno so pred volitvami za deželni in državni zbor, najeli nekega moža, da je nosil listke po hišah, in ako se jih je kdo branil, vtikal jih v žep, jim vendar ni nič pomagalo; propadli so za 17 glasov. Zdaj pa je bil ogenj v strehi. Ko so se jim glave nekoliko ohladile, je bila njih prva misel, kako se nad kmeti maščevati. In le prehitro je prišla za to priložnost. Gozdar noče od kmetov živine na pašo sprejeti, neki trgovec pa je 57 dolžnikom poslal volilne listke, da naj volijo „fortschrittlich“. A sreča je bila, da mu polovica od njih ni bila nič dolžna. Vodja te male, a tem bolj zagrizene skušpčine pa je tukajšni učitelj. Seveda čisto na slovenskih hribih doma, kdo bi to ne vedel, iz njegovega početja je nagovarjal ljudi, da naj pristopijo njegovi stranki. Ali hitro se mu je odrezal neki kmetič, pravi slovenski korenjak: „Še jednega ne dobite več na vašo stran.“ Posebno mu je neki mladenič iz domače vasi trn v očesu, in na vse načine ga skuša odvrniti od pravega pota. A ta nevstrašeno deluje za našo stvar in se nobenega njegovih pristašev ne boji. Iz tega ljubi čitatelji „Mirovi“ spoznate delovanje in postopanje naših nasprotnikov.

Iz Prevalj. (Cerkvena slavnost. — Požar.) Dnó 22. avgusta bodo mil. g. knezoškof slovesno blagoslovili našo farno cerkev in novi veliki oltar. Ob tej priliki bodo imeli tudi cerkveno vizitacijo in delili zakrament sv. birme. — Dnó 7. t. m. je pogorel skedenj posestniku Peruziju v Farni vasi. Nevarnost za vso vas je bila velika. Zažgala je menda iskra, ki je padla od mimoidočega železniškega voza.

Politični pregled.

Avstro-Ogerska. Državni poslanec princ Friderik Schwarzenberg je govoril dnó 4. julija na shodu v Budejvicah o spravi med Čehi in Nemci ter povdarjal, da se ta sprava ne sme nanašati samo na Čehe, ampak tudi na Slovence in Hrvate. Njegov govor je napravil velik utis v vseh političnih krogih. Zahvaliti moramo odličnega politika za njegove prijazne besede, kterim naj kmalu sledijo dejanja! — Za novega dež. nadzornika za šolstvo na Štajerskem in Koroškem je imenovan L. Lampel, trd, slovenščine nezmožen Nемец. To kaže, da vlada še noče odjenjati od krivičnega postopanja nasproti Slovincem! Sedaj je na poslancih, da spregovorijo z vlado odločno besedo, kteri mora ob pravem času slediti tudi dejanje! — „Moravska Orlice“ piše, da se otvori na jesen v Brnu dvojezično vseučilišče, v Olomucu pa češka tehnika. Dal Bog! Kdaj dobimo vseučilišče Slovinci? — Osrednja komisija za pregledovanje davčnega katastra na Dunaju je dokončala svoje delo. — Isti dan, kakor v Celovcu, so sklicali Nemci velik shod tudi v Hebu na Češkem. Tam je vlada shod prepovedala, pa vkljubu prepovedi se je zbralo okrog 10 tisoč ljudij, ki se niso hoteli udati vladnim naredbam. Zato je prišlo do hudih prask med

Nemci in policijo, ktero so napadali s palicami, kamenjem itd. Tako so Nemci že povspeli se do očitnega upora.

Druge države. Ruska vlada je dovolila katoliškemu škofu, da smejo obiskati sv. očeta. To je dozdej bilo prepovedano ali pa silno težavno. — Na Nemškem so se v ministerstvu godile velike spremembe. Iz ministerstva je izstopil državni minister Bötticher, na njegovo mesto pa je prišel grof Posadovski-Wehner. Miquel je postal podpredsednik pruskega državnega ministerstva. Poštni minister pa je postal Podbielski, bivši huzarski general, ki se na poštne zadeve toliko razume, ko zajec na boben. — Mir med Grško in Turčijo še vedno ni sklenjen. Sklepajo ga s Turčijo zastopniki evropskih velesil. Tudi tukaj velja pregovor: „Več kuharic, manj dobrih potic“. Naš cesar je odpisal sultanu brzojavko, v kateri je zahteval, naj se kmalu dožene mir.

Novičar.

Na Koroškem. (Osebné novice.) Zlato poroko sta dné 18. t. m. slovesno obhajala v Žrelcu Janez in Ana Vidovic, starejša občespoštovanega rodoljubnega g. župnika J. Vidovica na Radišah. Še na mnoga leta! — V Šmihelu nad Pliberkom je umrl priljubljeni posestnik, občespoštovani g. župan Klockar. Bil je izgleden gospodar in vedno zvest pristaš naše stranke. Lahka mu zemljica!

— (Potres.) V četrtek dné 15. julija zjutraj se je čutil po mnogih krajih na Koroškem več ali manj močen potres. Nam došla poročila iz Ukev, Žel. Kaplje, Pliberka itd., pravijo, da so po teh krajih čutili precej močne sunlje, tako da so se majale razne stvari po hišah. Škode ni bilo pri nas nikjer, pač pa je potres zopet mnogo škodoval na Kranjskem.

— (Neurje in požari.) Dnó 11. julija t. l. je bilo po nekterih krajih hudo neurje. Strela je udarila v stolp podružne cerkve v Železni pri Mostiču. Plamen so še pravočasno zapazili in zabranili večjo nesrečo. Isti dan je udarila strela v stolp podružne cerkve v Jadovcah ob Grabstanju. Pogorela je streha na stolpu in cerkvi. Od znotraj cerkev ni poškodovana. Škoda je precejšna. Razven cerkve je pogorela tudi hiša in skedenj p. d. Faleja z vsem pohištvo. Zgoreli sta tudi 2 svinji in vsi letošnji poljski pridelki.

* Celovski mestni očetje so sklenili v zadnji seji izjavo, s katero izrekajo „stiskanim“ Nemcem v Hebu svoje sožalje. V mestnem zboru kakor v trgovinski zbornici delajo le visoko politiko, a zanemarjajo skrb za meščane in obrtnike. — Notar Haas v Dobrlivasi se posebno trudi za novo „schulvereinsko“ podružnico. Ali nima boljšega posla? Slovinci, oglejte si tega moža dobro in izogibajte se ga, kolikor le morete! — Železnico Volsberk-Zeltweg so začeli zidati v sredo dné 14. t. m. — Obesil se je v Celovcu agent J. Pečar iz Vetrinja, star 27 let. Zmešalo se mu je. — Dnó 11. jul. se je sam usmrtil 33-letni posestnik J. Lindermut na Braucici pri Brdu. — Dnó 8. t. m. se je v Celovcu ustrelil narednik 17. pešpolka L. Klopčič. — Meščanska šola v Celovcu je obhajala dné 9. julija 25-letnico svojega obstanka. — V Beljaku je ustrelil iz neprevidnosti 18-letni mesarski učenec V. Švarc 11-letno dekle L. Povašnik, na katero je pomeril z nabasno puško. Puška se je sprožila in dekle je takoj obležalo mrtvo na tleh. — Dnó 11. t. m. so se kopali 3 fanti iz Čač v Zili. Eden izmed njih ni znal plavati in je utonil. Tudi njegov tovariš, ki ga je hotel rešiti, je našel smrt v hladnih valovih.

Na Kranjskem. V Ljubljani je umrl dnó 7. t. m. jeden najmarljivejših slovenskih časnikarjev, g. Iv. Pintar, star 45 let. N. p. v m.! — V Radovljici so ustanovili stavbinsko družbo. — Novo kmetijsko zadrugo so ustanovili v Leskovici. — Ljudska posojilnica, registrovana zadruga z nemejeno zavezo (v Ljubljani, Gradišče št. 1), je imela prometa v 6 mesecih, od 1. januarja do 30. junija 1897: 1.515.801 gld. 58 kr. Hranilne vloge se obrestujejo po 4½% in sme vsakdo vložiti. Posojila se dajejo le članom. Tudi se sprejemajo vloge na tekoči račun in se od dneva vložitve obrestujejo. Opozarjamo na bilanco, ktera se nahaja v inseratnem delu našega lista. — Dobro obiskani politični shodi so bili na Brezji, Boh. Bistrici, Št. Jerneju. Izrekli so se zoper obstrukcijo, za pravično jezikovno naredbo tudi za Slovence ter za direktne in tajne volitve v dež. zbor.

— (Zopet potres!) Komaj smo nekoliko pozabili ter popravili hude nasledke zadnjega potresa, nas je zopet močno prestrašil potresni sunek v četrtek dné 15. julija ob 7. uri zjutraj. Sunek sicer ni bil tako močen, kakor oni 1. 1895., pa napravil je vendar veliko škode. Opeka se je usula v Ljubljani s streh, kakor gost dež, in pokrila ulice. Zrušilo se je nad 150 dimnikov; v nekterih hišah so odstopile stene, stare razpokline so zopet stopile na dan. Odpadel je omet, mnogo posode je

razbite in hiše so znatno poškodovane. Cerkve so zopet mnogo trpele in „Narodni dom“, deželni muzej, deželna bolnišnica, novo pošto poslopje, nemška kazina ter mnogo drugih poslopij je močno poškodovanih. Tudi po deželi so potres zeló čutili, istotako v Gorici in Trstu. Šibe potresa, reši nas o Gospod!

Na Štajerskem. Dne 2. julija je umrl v Trgovišču pri Veliki nedelji č. g. dr. Alojzij Meško, profesor bogoslovja in ustanovnik katoliškega delavskega društva v Mariboru, v 39. letu svoje dōbe. N. v m. p.! — Toča je hudo klestila dne 4. julija pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah in na Polensaku. Pri Sv. Tomažu je tako grozno lilo, da je pri Veliki Nedelji nastala povodenj. Voda je podrla železniški most ter preplavila železniško progo, da je promet bil ustavljen za 24 ur. — Dne 5. t. m. zjutraj je v svojem stanovanju v Mariboru svojo posteljo zažgal 30-letni komij J. Markež, da se je potem zadušil. — Ravno v tistem času se je v Mariboru v glavo ustrelil 48-letni priden učitelj Urban Wesjak. Poslednjemu se je pamet zmešala, ker se je s poučevanjem preveč trudil. Bodi mu Bog milostljiv! — V Konjicah so imeli dne 11. t. m. dobro obiskan shod, pri katerem je poročal državni poslanec Žičkar. „Slovensko društvo“ priredi po raznih krajih več volilnih shodov. — Novo okrožno sodišče v Mariboru prične delovati dne 1. januarja 1898. l. Obsegalo bo sodišča Ormož, Št. Lenart, Ljutomer, Maribor desni in levi breg, Marenberg, Gorn. Radgona, Ptuj in Slov. Bistrica. — Slovenska spodnja gimnazija v Celji se opusti. To je naj-novejša poročilo. S tem je vlada Slovincem priložila nov hud udarec. Vedno lepše — nazadujemo!

Na Primorskem. „Narodni dom“ snujejo tržaški Slovenci. Potreba je velika, torej le na delo! — Politično društvo „Edinost“ imelo je dne 18. t. m. svoj letni občni zbor. — Družba sv. Cirila in Metoda za Istro je imela dne 11. t. m. občni zbor v Opatiji. — Za kapitularnega vikarja v Gorici je izvoljen preč. g. stolni proš A. Jordan. — (Knezonađškof dr. Al. M. Zorn †.) Dne 8. jul. popoldne je umrl v nekem zdravilišču na Dunaju goriški knezonađškof dr. Zorn. Poročali smo svoječasno o njegovi hudi bolezni, ktero je povzročilo postopanje vladne stranke proti pokojniku. Srečna je bila goriška škofija, ki je imela tako milega škofa. S strahom pa gleda zlasti slovenski narod na Goriškem zdaj v temno bodočnost. Zato je žalost ob smrti Zornovi iskrena in splošna. Porodil se je Alojzij Zorn dne 13. januarja l. 1834. v Prvačini, posvečen je bil v mašnika dne 13. januarja 1857. Mnogo let je bil profesor bogoslovja v Gorici, l. 1883. je postal škof poreško-puljski in še isto leto je prišel za nađškofa v Gorico. Zadnji čas mu je duh otemnel in bolnik ni hotel uživati nikakih jedij. Upajmo, da zdaj uživa Boga. Truplo so pripejali v Gorico in tam položili k zadnjemu počitku dne 14. julija. Sveti mu večna luč!

Po drugih deželah. Kapelico sv. Cirila in Metoda v loretski cerkvi v Italiji je posvetil dne 5. julija nađškof dr. Stadler, ki se je z navzočo hrvaško duhovščino vred brzojavno zahvalil za ta lepi dar škofu Strossmayerju. — Spomenik Miklošiču so slovesno odkrili dne 4. julija v arkadah dunajskega vseučilišča. Slavnostni govor je imel gosp. prof. Jagič, kateri je imenoval Miklošiča največjega slovničarja 19. stoletja. — V trgu Kaltern na Tirolskem je vpepelil velik požar 11 hiš. — V naselbini Varisi, okrožje Kutais na Ruskem, živi duhovnik Georgij, ki je letos slavil 140. rojstni dan.

Duhovniške zadeve v Krški škofiji.

Prestavljeni so č. gg. kaplani: Flor. Kramer iz Mostiča v Pliberk, V. Tesař iz Požarnice v Roje, Jan. Smolej iz Vetrinja v Kotarče. — Na novo so nastavljeni č. gg. novomašniki kot kaplani: A. Kaplan v Št. Kancijan, R. Pitterle v Trgu, S. Rehl v Požarnici, Fr. Rozman v Hodišah. — Č. g. J. Tiefenbacher, provizor v Teuchen-u, je postal župnik v Tifen-u.

Vabilo.

— Podružnica sv. Cirila in Metoda za Pliberk in okolico priredi v nedeljo 1. vel. srpana ob 3. uri popoldne v gostilni Ferdo Krajgarja p. d. Zlokar v Štebnu občni zbor s sledečim vspešnim: 1. Nagovor. 2. Govor: „Sola in kmetski stan“. 3. Volitev novega odbora. 4. Volitev zastopnikov pri glavni skupščini. 5. Vpisovanje udov in pibiranje letnih doneskov. 6. Razni govori in navseti. 7. Prosta zabava in petje. Rodoljubni Slovenci in Slovenke, prihitite v prav obilnem številu!

Odbor.

Loterijske srečke od 17. julija.

Linc 63 42 18 77 41
Trst 34 82 72 15 25

Tržne cene v Celovcu

dne 15. julija

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	—	—	—	—
rž	4	48	5	60
ječmen	—	—	—	—
oves	2	36	3	95
hejda	4	67	5	84
turšica (sirk)	8	45	4	31
pšeno (kaša)	7	60	9	50
fižol	—	—	—	—
repica (krompir)	—	—	—	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	—	—	—	—

Sladko seno je po 1 gld. 80 kr. do 2 gld. 20 kr. kisle 1 gld. 40 kr. do 2 gld. 20 kr., slama po 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 70 kr. meterski cent (100 kil). Frišen speh je po 74 kr. kila, maslo in puter po 1 gld. do 1 gld. 10 kr. — Vprežne vole plačujejo mesarji po 115 do 155 gld.

Naznanila.

Na prodaj je veliko posestvo

v Rožni dolini, ki obsega 100 oralov polja, travnikov in gozdov. Cena se izve pri posestniku. Naslov pove uredništvo „Mira“ v Celovcu.

Who pije

Kathreiner

Kneippovo sladno kavo?

Vsak

kdor ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prihraniti

V vsakem poštnooddajnem okraji, v vsakej fari in po potrebi v vsakej občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Stare orgle

so na prodaj v Št. Lipšu pri Dobrlivesi. Več se izve pri g. župniku Fr. Mihl v Št. Lipšu, pošta Dobrlaves (Eberndorf) na Koroškem.

Služba cerkovnika in organista

je razpisana v Javorji pri Črni. Potrebna pojasnila daje in prošnje sprejema farni urad v Črni.

Tovarna za kmetijske stroje.

Kdor potrebuje kak kmetijski stroj, naj se obrne naravnost na tovarno

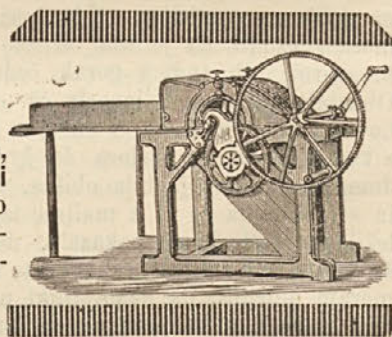
Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse šte. 19.

nasproti c. kr. kmetijske družbe,

kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki vodovodi, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, katerim vode primanjkuje. (Glej podobno na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.



Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

v Ljubljani, Gradišče št. 1.

Semestralna bilanca

dne 30. junija 1897.

(13. mesečni obstanek.)

Posojila	gld. 379.939-34	Udov 317 z vplačanimi deleži	gld. 2.534-—
Naloženo pri hranilnicah, bankah,		Hranilnih vlog	468.321-15
poštni hranilnici in gotovina	„ 105.322-39	Reeskompt pri banki	4.000-—

Raiffeisnovim posojilnicam posodila gld. 145.004-09.

Prometa v 6 mesecih, od 1. januarja do 30. junija 1897. gld. 1.515.801-58.

Lastnik in izdajatelj Gregor Einspieler, župnik v Podklostru. — Odgovorni urednik Ivan Teršelič. — Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Lepo posestvo,

novo zidano, ob državni cesti proti Št. Jakobu, pol ure od Celovca, pripravno za mlekarstvo, se z jako ugodnimi plačilnimi pogoji po ceni prodá, ali dá v najem. — Več pové pisarna Matija Christof-a, v Celovcu Paradeisergasse 6.

Važno

za čevljarje, sedlarje, jermenarje, in šivilje: najboljše in najcenejše šivalne stroje vsake vrste, posamezne dele teh strojev in igle vsake vrste kakor tudi železne blagajnice, varne proti ognju in tatovom, prodaja podpisani in stroje tudi po ceni popravlja v svoji delavnici. Tovarniške cene.

Matija Planko

v Celovcu, Burggasse št. 12.

Tudi priporoča najnovejša pnevmatična kolesa (bicikeljne) v raznih velikostih in po najnižjih cenah.



Učenca

vsprejme takoj

Jurij Treffer,

trgovec s steklom v Celovcu, na novem trgu.

Službo cerkovnika in organista išče 25 let star fant z dobrimi spričevali, kateri tudi razume mizarško delo. Oglasila, oziroma ponudbe naj se pošiljajo pod šifro V., organist, poste restante Brnica (Fürnitz) na Koroškem.

Gostilna „Buchenwald“

ob Vetrinjskem obmestji in Št. Rupertske cesti priporoča kmetom svoje

velike in lepe hleve.

Tudi so tam po ceni jed in pijača.

Pivovarna kneza Adolf Jožef Schwarzenberg v Protivinu (Češko) priporoča

izvozno pivo in ležak.

Je v zalogi in toči se v restavraciji „Kokl“

„k prvemu kraju“

kolodvorske ulice šte. 7. v Celovcu.

Skrbi se tudi za izvrstno kuhinjo, dobra vina in točno postrežbo.

Spoštovanjem

R. Kokl.

Kmetija,

obsegajoča okoli 30 oralov precej arondiranega zemljišča, se iz družinskih ozirov prodá. Polje, travniki, gozd jako blizu, lep sadni vrt, hišna poslopja čedno, novo zidana, lepa lega na vzvišenem kraju, blizu državne ceste, vodeče iz Beljaka v Vrbo. Se prodá z vsemi pridelki, z živino, hišno opravo ali pa brez tega. Pri nakupu je treba izplačati le polovico pogojene svote. Drugo se izve pri Valentin-u Spitzer, tesarski mojster v Hovčah, pošta Podravlje (Föderlach) na Koroškem.